

Nem konszolidált Pénzügyi Jelentés

KÉSZÜLT
A NEMZETKÖZI SZÁMVITELI SZABVÁNYOK ALAPJÁN

1997. december 31.

Független könyvvizsgálói jelentés

A Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. tulajdonosainak:

Elvégeztük a Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. (továbbiakban „a Társaság”) 1997. december 31-i nem konszolidált mérlegének, 1997. évre vonatkozó nem konszolidált eredménykimutatásának és nem konszolidált cash flow kimutatásának (együtt: „nem konszolidált pénzügyi kimutatások”, lásd az 63–83 oldalakat) vizsgálatát. A nem konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése az Társaság vezetésének a felelősége. A mi feladatunk a nem konszolidált pénzügyi kimutatások hitelesítése könyvvizsgálatunk alapján.

A könyvvizsgálatot a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban hajtottuk végre.

A fenti irányelvek értelmében a könyvvizsgálat tervezése és elvégzése révén kellő bizonyosságot kell szereznünk arról, hogy a pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak lényeges hatású tévedéseket.

A könyvvizsgálat magában foglalja a pénzügyi kimutatások ténytárait és állításait alátámasztó bizonylatok mintavétel alapján történő vizsgálatát. Emellett tartalmazza az alkalmazott számviteli alapelvek és a Társaság vezetése által tett lényegesebb becslések megítélését, valamint a pénzügyi kimutatások összeállításának átfogó értékelését. Meggyôződésünk, hogy munkánk megfelelô alapot nyújt a hitelesítô záradék megadásához.

Véleményünk szerint a Nemzetközi Számviteli Standardokkal összhangban elkészített nem konszolidált pénzügyi kimutatások minden lényeges vonatkozásban megbízhatóan mutatják be a Társaság 1997. december 31-i pénzügyi helyzetét, valamint az 1997. december 31-ével végzôdô év mûködési eredményét és az év során pénzügyi helyzetében bekövetkezett változásokat.

Budapest, 1998. március 9.

KPMG Hungária Kft.

J. Alister Neil
Partner

1997. évi nem konszolidált mérleg

Jegyzet	1997	1996
	millió Ft	
ESZKÖZÖK		
	4.485	4.737
Készpénz		
2 Jegybanki követelések	83.940	95.133
3 Egyéb bankközi követelések	61.987	40.167
4 Forgatási célú értékpapírok	11.026	7.356
5 Befektetési célú értékpapírok	34.146	33.528
6 Hitelkihelyezések	227.204	138.009
7 Egyéb eszközök	11.287	9.544
8 Részesedések leány- és társult vállalkozásokban	21.617	6.830
9 Tárgyi eszközök	992	12.133
	456.684	347.437
FORRÁSOK		
10 Jegybanki kötelezettségek	23.863	23.884
11 Egyéb bankközi kötelezettségek	78.881	65.600
12 Folyó- és betétszámlák	254.213	177.696
13 Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	16.149	12.882
14 Hitelfelvételek	32.222	37.162
	405.328	317.224
SAJÁT TŐKE		
15 Részvénytőke	11.520	9.092
16 Tartalékok	39.836	21.121
	51.356	30.213
	456.684	347.437

A nem konszolidált Pénzügyi Jelentés magában foglalja az 66-83. oldalakon közölt magyarázó Jegyzeteket.

Erdei Tamás
elnök-vezérigazgató

dr. Balogh Imre
ügyvezető igazgató

1997. évi nem konszolidált eredménykimutatás

Jegyzet	1997	1996
	millió Ft	
17 Kamatbevétel	44.357	39.444
18 Kamatráfordítás	29.589	25.877
Nettó kamatjövedelem	14.768	13.567
19 Nettó jutalék- és díjbevétel	4.323	3.453
	19.091	17.020
20 Egyéb üzleti jövedelem	4.484	2.843
	23.575	19.863
21 Céltartalékok veszteségek fedezetére	1.519	1.417
	22.056	18.446
22 Banküzemi költségek	10.873	9.357
Adózás előtti eredmény	11.183	9.089
24 Adózás	1.797	1.649
Adózás utáni eredmény	9.386	7.440

A nem konszolidált Pénzügyi Jelentés magában foglalja az 66–83. oldalakon közölt magyarázó Jegyzeteket.

1997. évi nem konszolidált Cash Flow kimutatás

Jegyzet	1997	1996
	millió Ft	
26 MŰKÖDÉSBŐL SZÁRMAZÓ NETTÓ KÉSZPÉNZ-BEÁRAMLÁS	8.855	85.550
Befektetési tevékenység		
Megvásárolt befektetési célú értékpapírok	(1.706)	(1.977)
Befektetési célú értékpapírok értékesítése	782	1 872
Tárgyi eszköz vásárlás	(588)	(3.986)
Tárgyi eszköz értékesítés	838	895
Leány- és társult vállalkozásokban lévő tőkebefektetések növekedése	(4.231)	(1.196)
Osztalékjövdelem	1.007	386
 BEFEKTETÉSI TEVÉKENYSÉG NETTÓ KÉSZPÉNZ-KIÁRAMLÁSA (3.898)		(4.006)
 NETTÓ KÉSZPÉNZ-KIÁRAMLÁS A FINANSZÍROZÁS ELŐTT	4.957	81.544
 27 Finanszírozás		
Hitelfelvételek csökkenése	(6.795)	(50.395)
Hitelfelvételek után fizetett kamatráfordítás	(2.736)	(3.938)
Részvénytőke-emelés és kapott részvényázsíó	13.448	–
osztalékok	(994)	(1.002)
 A FINANSZÍROZÁS NETTÓ KÉSZPÉNZ-BEÁRAMLÁSA / (KIÁRAMLÁSA)	2.923	(55.335)
28 KÉSZPÉNZ ÉS KÉSZPÉNZ EGYENÉRTÉKŰ TÉTELEK NÖVEKEDÉSE	7.880	26.209

A nem konszolidált Pénzügyi Jelentés magában foglalja az 66–83. oldalakon közölt magyarázó Jegyzeteket.

Jegyzetek a nem konszolidált Pénzügyi Jelentéshez

1 Számviteli politika

A pénzügyi jelentés elkészítésének alapja

Ezen nem konszolidált IAS pénzügyi beszámoló a Bank törvényes magyar pénzügyi jelentéséből, a bekerülési költség-elv alkalmazásával, a Nemzetközi Számviteli Szabványok (IAS) alapján készült.

A Bank az MKB Csoportra vonatkozóan konszolidált beszámolót is készít.

Devizaátszámítás

A külföldi devizában keletkezett jövedelmek és ráfordítások az ügyleti napokon jegyzett hivatalos árfolyamok alkalmazásával kerültek átszámításra. A külföldi devizában kezelt eszközöket és forrásokat a Bank az év végi hivatalos árfolyamokon értékeli át. Az így keletkezett árfolyamkülönbözetek az eredménykimutatásban átvezetésre kerültek.

Reális érték

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források kimutatására – a külön kiemelt tételek kivételével – a vonatkozó reális értéken kerül sor. A pénzügyi instrumentumokkal lebonyolított tranzakciók elszámolása – a külön nevesített esetek kivételével – piaci árfolyamok alapján történik meg.

Derivatívák

A derivatív termékek körébe elsősorban a kamatláb swap-ok, a forward megállapodások, a futures ügyletek, valamint a deviza spot és forward kontraktusok tartoznak. Ezen termékekkel a Bank aktívan kereskedik, illetve kamatláb- és deviza pozíciója kockázatának semlegesítésére fedezeti ügyleteket köt. A kereskedelmi származékos ügyletek a Bank kereskedési pozíciója alapján kerülnek megkötésre. A kereskedési derivatívák kimutatása piaci értéken történik, ahol az értékelésből adódó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban azonnal elszámolásra kerül. A nem kereskedési célú derivatívák a Bank betéti, hitelezési vagy értékpapír ügyleteiből származó egy vagy több kockázatát fedezik, illetve a Bank finanszírozási és befektetési stratégiája célkitűzéseinek teljesülését szolgálják. A derivatív kontraktusokból származó elhatárolt követelések és kötelezettségek nettó összege az egyéb eszközök, illetve egyéb források kerül kimutatásra.

Forgatási célú értékpapírok

A forgatási célú értékpapírokat a Bank elsősorban kereskedelmi ügyletek vagy továbbértékesítés céljából tartja, nyilvántartásuk a bekerülési vagy piaci érték közül az alacsonyabb értéken történik. A nyilvántartási értékben bekövetkezett változást a Bank a változás bekövetkezésének üzleti évében, az üzleti évre vonatkozó eredménykimutatásban könyvel el. Az osztalékfizetés annak befolyásakor az egyéb üzleti jövedelmek között kerül elkönyvelésre.

Befektetési célú értékpapírok

A befektetési célú értékpapírok vásárlása elsősorban a várható hozam reményében történik, és a könyvekben beszerzési áron kerülnek rögzítésre. A meghatározott lejáratú befektetési értékpapírok esetén a hozamok diszkontálása az állandó hozam elvét alkalmazva történik. A részvényekbe való befektetések nyilvántartási értéke a tartós értékvesztéssel csökkentett bekerülési költség. Az osztalékbevételek elszámolására azok befolyásakor, egyéb üzleti jövedelemként kerül sor.

Hitelkihelyezések

A Bank hitelkövetéseit a hitelveszteségek fedezetére képzett céltartalékok értékével csökkentve tünteti fel. A rossznak vagy kétesnek minősített hitelkövetések veszteségeinek fedezetére egyedi céltartalék kerül megképzésre. A kamatok elszámolására csak azok befolyásakor, illetve akkor kerül sor ha az esedékes kamatok befolyása valószínűsíthető.

A kölcsönök és a felmerült kamatok nem kerülnek leírásra mindaddig, amíg a felszámolási eljárás be nem fejeződik, illetve a hitelkövetelés jogilag behajthatatlannak nem minősül.

Részesedések

A részesedések leány- és társult vállalkozásokban lévő tőkebefektetéseket jelentenek, melyek nyilvántartása a tartós értékcsökkenésre képzett céltartalékkal csökkentett beszerzési értéken történik. A részesedésektől kapott osztalék a közgyűlési jóváhagyáskor kerül osztalékjövedelemként elszámolásra.

Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök nyilvántartása a felhalmozott értékcsökkenéssel csökkentett beszerzési értéken történik, ahol az értékcsökkenés éves összege az eszközök becsült hasznos élettartama alapján került meghatározásra. Az értékcsökkenés elszámolása az eszközök használatba vételekor veszi kezdetét, éves rátája az ingatlanok esetében 1–6%, míg az egyéb tárgyi eszközöknél 12–33% közötti. A földterület értéke nem amortizálódik.

Bevételek és ráfordítások

A bevételek és ráfordítások a felmerülés elve alapján kerülnek elszámolásra. A kamatbevételek csak abban az esetben számolhatók el, ha azok befolyása valószínűsíthető.

Adózás

Az adókötelezettség összege a számviteli és adócélu eredmény különbségével („állandó különbözet”) módosított nettó eredmény alapján kerül meghatározásra. Egy eszköz, illetve forrás mérlegben kimutatott értéke, illetve az adóalap szerinti értékének eltérése miatt kimutatott különbözet („átmeneti különbözet”) kimutatása a mérlegben halasztott adókövetelésként vagy halasztott adókötelezettséggént történik.

Az ilyen jellegű halasztott adóegyenlegek kiszámítására a kötelezettség módszer alapján, az átmeneti különbségek megszűnésének adóhatását figyelembe véve kerül sor. A halasztott adókövetelések a mérlegben addig a mértékig számolhatók el, ameddig valószínűsíthető, hogy a jövőben képződő eredmény megfelelő fedezetet nyújt azok felhasználása esetén.

Nyugdíjköltségek

A Bank nyugdíjrendszert működtet, amelynél a hozzájárulás értéke annak esedékességekor kerül az eredménykimutatásban elszámolásra.

Átminősítések

Az 1997. évi beszámolóval való összehasonlíthatóság érdekében az előző időszakok pénzügyi beszámolóiban közzétett egyes tételek átsorolásra kerültek.

1997	1996		
	millió Ft		
2 Jegybanki követelések			
Látraszóló és rövid lejáratú betétek	67.104	54.839	
Hosszú lejáratú követelések	16.836	40.294	83.940 95.133

A jegybanki szabályozás alapján a Banknak forrásai után 12%-os (1996: 12%) mértékű kötelező tartalékot kell elhelyeznie a központi banknál, melynek időszak végi állománya 21.406 millió Ft (1996: 15.361 millió Ft) volt. A kötelező tartalékok a piaci szintnél alacsonyabb kamatlábbal kamatoznak.

3 Egyéb bankközi követelések

Magyarországi bankok	21.674	9.643	
Külföldi bankok	40.379	30.628	62.053 40.271
Céltartalék veszteségek fedezetére (lásd 21. Jegyzet)	(66)	(104)	
	61.987	40.167	

A külföldi banki követelések 1997. évi záróegyenlege 658 millió Ft (1996: 0 Ft) értékben tartalmazott egy társult vállalkozásnál elhelyezett betéteket, amelyek piaci kamatozással rendelkeznek.

4 Forgatási célú értékpapírok

Váltók	220	421
Magyar kincstárjegyek és államkötvények	5.931	5.318
MNB kötvények	2.139	–
Vállalkozások és költségvetési intézmények által kibocsátott kötvények	1.749	443
Visszavásárolt saját részvények	–	861
Magyar részvények	987	313
	11.026	7.356

A Bank által kibocsátott, majd visszavásárolt saját részvények állománya 1996. december 31-én 833 millió Ft névértéket képviselt a részvénytőkében (lásd 15. Jegyzet). Ezen részvények után osztalék nem volt kifizethető.

A Bank forgatási célú értékpapír portfoliójának piaci értéke 1997. végén 164 millió forinttal (1996: 53 millió forint) volt magasabb, mint a könyvszerinti érték.

	1997	1996
	millió Ft	
5 Befektetési célú értékpapírok		
Magyar államkötvények	33.603	32.960
MNB kötvények	278	243
Egyéb kötvények	9	23
Magyar részvények	271	347
	34.161	33.573
Céltartalék veszteségek fedezetére (lásd 21. Jegyzet)	(15)	(45)
	34.146	33.528

A magyar államkötvények között 16.412 millió Ft (1996: 15.641 millió Ft) könyvszerinti értéken, 20 éves lejáratra kibocsátott, a 2013. és 2014. években lejáró hitelkonszolidációs államkötvények szerepelnek. Ezen kötvények piaci kamatozással rendelkeznek.

6 Hitelkihelyezések

Magyar állam és költségvetési szektor	3.412	5.719
Külföldi államok	1.587	–
Belföldi vállalkozások	197.442	120.773
Külföldi vállalkozások	17.395	9.282
Magánszemélyek	1.226	5.375
Leány- és társult vállalkozások	10.279	1.532
Alkalmazottak	840	688
	232.181	143.369
Egyedi céltartalék veszteségek fedezetére (lásd 21. Jegyzet)	(4.977)	(4.926)
Általános céltartalék (lásd 21. Jegyzet)	–	(434)
	227.204	138.009

Az alkalmazottaknak folyósított hitelek között szerepelnek a Bank igazgatóinak kedvezményes kamatozással (jegybanki alapkamat, vagy az alapkamat fele) folyósított hitelek, összesen 37 millió Ft (1996: 32 millió Ft) értékben. Az MKB érdekeltségi körébe tartozó vállalkozásoknak kihelyezett hitelek kamatozása megegyezik a mindenkori piaci kamattal.

1997 végén a hitelkövetelések 3.698 millió Ft (1996: 5.669 millió Ft) értékben tartalmaztak céltartalékkal fedezett olyan hiteleket, amelyek után a Bank nem számol el kamatbevételeket. 1997 végén a függővé tett kamatok állománya 858 millió Ft (1996: 866 millió Ft) volt.

7 Egyéb eszközök

Kereskedelmi aktívák	163	205
Kamat- és jutalékelhatárolások	9.937	8.259
Előlegek és egyéb követelések	772	514
Követelések fejében átvett ingatlanok, készletek	891	971
Visszaigényelhető társasági adóelőleg	14	–
Egyéb visszaigényelhető adók	41	–
	11.818	9.949
Céltartalék veszteségek fedezetére (lásd 21. Jegyzet)	(531)	(405)
	11.287	9.544

	1997	1996
	millió Ft	
8 Részesedések		
Magyar leányvállalatok	19.647	6.694
Külföldi leányvállalatok	43	43
Céltartalék veszteségek fedezetére (lásd 21. Jegyzet)	(243)	(292)
Befektetések leányvállalatokba	19.447	6.445
Magyar társult vállalkozások	56	185
Külföldi társult vállalkozások	2.234	252
Céltartalék veszteségek fedezetére (lásd 21. Jegyzet)	(120)	(52)
Befektetések társult vállalkozásokba	2.170	385
	21.617	6.830

Az MKB érdekeltségi körébe tartozó főbb vállalkozások és tevékenységi körük a következők:

Társaság	Tulajdoni hányad	Bejegyzés országa	Fő tevékenységi kör
Leányvállalatok			
Bankszékház Kft.	100%	Magyarország	Ingatlankezelés és fenntartás.
Centropa Finanz AG.	100%	Svájc	Holdering cég.
Exertrade Kft.	100%	Magyarország	Kereskedelmi szolgáltatások.
MKB Értékpapír Rt.	100%	Magyarország	Befektetési tanácsadás és értékpapír kereskedelem.
MKB Ingatlanhasznosító Kft.	100%	Magyarország	Ingatlankezelés és fenntartás.
MKB Lizing és Pénzügyi Rt. (volt Exterleasing Kft.)	100%	Magyarország	Lízingügyletek.
MKB Üzemeltetési Kft.	100%	Magyarország	Ingatlankezelés és fenntartás.
Pénztár Kft.	100%	Magyarország	Ingatlankezelés és fenntartás.
Resideal Rt.	100%	Magyarország	Vagyonkezelés és ingatlanértékelés.
Társult vállalkozások			
Euroventures Hungary BV	18%	Hollandia	Magyarországon a kis- és középvállalkozások részére kockázati tőkét biztosító befektetési társaság.
Extermetal Ltd.	55%	Egyesült Királyság	Fémek kereskedelmével foglalkozó cég. A Bank nem rendelkezik irányító részesedéssel a társaságban.
Interbanka a.s.	41%	Csehország	Teljes körű jogosítvánnyal rendelkező kereskedelmi bank.

Az 1997. év során a Bank ingatlanai és tárgyi eszközei egy részének működtetésére és fenntartására egy további leányvállalatot alapított (lásd 9. Jegyzet), továbbá 41%-os részesedést szerzett a fent említett Interbanka a.s.-ben.

9 Tárgyi eszközök

	Ingatlanok Saját tulajdon	Egyéb Bérelt eszköz	tárgyi	Összesen
	millió Ft			
Bekerülési érték				
1997. január 1-én	9.331	360	4.869	14.560
Beszerezések	516	–	72	588
Értékesítések és kivezetések	(8.820)	(134)	(4.531)	(13.485)
1997. december 31-én	1.027	226	410	1.663
Értékcsökkenés				
1997. január 1-én	385	228	1 814	2 427
Tárgyévben elszámolt	91	45	415	551
Értékesítéskor felszabadított	(167)	(64)	(2.076)	(2.307)
1997. december 31-én	309	209	153	671
Nettó könyv szerinti érték				
1997. december 31-én	718	17	257	992
1996. december 31-én	8.946	132	3.055	12.133

Az 1996. és 1997. év során a Bank ingatlanainak és tárgyi eszközeinek működtetésére és fenntartására összesen négy leányvállalatot alapított, melyek törzstőkéjéhez 1997-ben 10.556 millió forint nettó könyvszerinti értékben saját ingatlanokat és tárgyi eszközöket transzferált.

	1997	1996
	millió Ft	
10 Jegybanki kötelezettségek		
Látraszóló és rövid lejáratú kötelezettségek	3.924	1.232
Refinanszírozási hitelek	19.939	22.652
	23.863	23.884
11 Egyéb bankközi kötelezettségek		
Magyarországi bankok	13.338	29.412
Külföldi bankok	65.543	36.188
	78.881	65.600

	1997	1996
	millió Ft	
12 Folyó- és betétszámlák		
Belföldi vállalkozások	106.062	76.307
Külföldi vállalkozások	34.379	25.741
Magánszemélyek	98.037	70.664
Részesedések folyó- és betétszámlái	15.735	4.984
177.696		254.213

A részesedések számára vezetett folyószámlák, illetve az általuk elhelyezett betétek piaci kamatozással bírnak.

13 Egyéb kötelezettségek és céltartalékok

Magyar állam és költségvetési szektor	4.366	4.339
Kereskedelmi passzívák	100	168
Jutalék- és kamatelhatárolások	3.732	3.106
Egyéb időbeli elhatárolások és egyéb források	4.443	2.856
Fizetendő társasági adó	10	12
Egyéb adókötelezettségek	511	900
Halasztott adókötelezettségek (lásd 24. Jegyzet)	568	–
Fizetendő osztalékok	1.720	1.023
Garanciákra és függő kötelezettségekre képzett céltartalék (lásd 21. Jegyzet)	699	478
	16.149	12.882

A fizetendő osztalékok 1997. december 31-i záróegyenlege 29 millió Ft (1996: 31 millió Ft) értékben fel nem vett előző évi osztalékokat tartalmazott.

14 Hitelfelvételek

9.5% kamatozású 100 millió DEM (esedékes 1998. évben)	11.359	10.617
9.25% kamatozású 150 millió DEM (esedékes 2001. évben)	17.039	15.926
Egyéb finanszírozó források	3.824	10.619
	32.222	37.162

Az egyéb finanszírozó források 1997. december 31-i záróegyenlege tartalmaz egy 29 millió DEM, azaz 3.243 millió Ft értékű betétet (1996: 100 millió DEM, azaz 10.617 millió Ft), amelyet 1995 folyamán a Bank egyik részvényese helyezett el és amely piaci kamatozással bír.

	1997	1996
	millió Ft	
15 Részvénytőke		
Engedélyezett, kibocsátott, lehívott és teljesen befizetett részvénytőke:		
1.152.000 db (1996: 870.435 db) egyenként 10,000 Ft névértékű törzsrészvény	11.520	8.704
0 db (1996: 3.000 db) 14%-os osztalékot biztosító, egyenként 10,000 Ft névértékű, bemutatóra szóló, elsőbbségi részvény	–	30
0 db (1996: 35.800 db) 12%-os osztalékot biztosító, egyenként 10,000 Ft névértékű, bemutatóra szóló, elsőbbségi részvény	–	358
	11.520	9.092

1996. december 31-én a visszavásárolt saját részvények állományának névértéke 833 millió Ft volt, mely állomány kimutatására a forgatási célú értékpapírok között került sor (lásd 4. Jegyzet).

1997. november 3-án a Bank 914 millió Ft névértékben, 1.035 millió Ft költséggel visszavásárolt saját részvényt értékesített, továbbá 2.428 millió Ft névértékben új részvényeket bocsátott ki. A részvényeket +350% részvénykibocsátási felárú árfolyamon jegyezték le, illetve vásárolták meg (lásd 16. Jegyzet). Egyidejűleg sor került az elsőbbségi részvények törzsrészvénné történő átalakítására is.

16 Tartalékok

	Tőke- tartalék	Eredmény- tartalék	Általános kockázati tartalék	Tartalékok összesen	
	millió Ft				
1997. január 1-én	1.766	19.355	–	21.121	Részvénykibocsátási
felár (lásd 15. Jegyzet)	8.497	–	–	8.497	
Visszavásárolt saját részvények ráfordításai	(1.035)	–	–	(1.035)	
Saját részvények értékesítésének bevételei, adóval csökkentve (lásd 15. Jegyzet)	3.558	–	–	3.558	
Üzleti év eredménye	–	9.386	–	9.386	
Tárgyévi általános kockázati céltartalék képzés, adóval csökkentve	–	(2.586)	2.586	–	
Tárgyévi osztalékfizetés	–	(1.691)	–	(1.691)	
1997. december 31-én	12.786	24.464	2.586	39.836	

A magyar számviteli szabályok alapján 21.119 millió Ft (1996: 14.896 millió Ft) felosztható eredménytartalék áll a Bank rendelkezésére. Ebből 9.676 millió Ft (1996: 9.676 millió Ft) osztalékként való kifizetésekor további 23%-os kiegészítő adó alapját képezi. A fennmaradó rész kifizetése 20% mértékű forrásadó levonása ellenében történhet.

1997. január 1-től a magyar törvényi szabályozás az egyedi céltartalékképzés mellett kötelezően előírja az általános kockázati céltartalék képzését is. Az általános kockázati céltartalék szükséges mértéke a Bank kockázati súlyos mérlegfőösszegének 1,25%-a. Ezen összegek adóalap csökkentő hatásúak, és a saját tőke mozgásaként kerülnek bemutatásra, az vonatkozó adóval csökkentett nettó értékben.

Az 1997. évben a törvényi szabályozás a teljes szükséglet 1/3-ának megképzését írta elő, a Bank azonban a teljes összeget megképezte.

	1997	1996
	millió Ft	
17 Kamatbevétel		
Magyar Nemzeti Bank	9.401	10.129
Egyéb bankok	3.186	2.090
Magyar államnak és költségvetési szektornak nyújtott hitelek	7.273	11.344
Vállalati ügyfelek	24.169	14.623
Magánszemélyek	92	1.198
Leány- és társult vállalkozások	172	9
Egyéb kamatjövedelem	64	51
	44.357	39.444
18 Kamatráfordítás		
Magyar Nemzeti Bank	3.137	3.605
Egyéb bankok	7.168	5.723
Magyar államnak és költségvetési szektornak nyújtott hitelek	3.062	2.991
Vállalati ügyfelek	7.808	6.062
Magánszemélyek	5.376	3.470
Leány- és társult vállalkozások	195	65
Hitelfelvetelek kamatráfordítása	2.736	3.938
Egyéb kamatráfordítás	107	23
	29.589	25.877
19 Nettó jutalék- és díjbevétel		
Jutalék- és díjbevétel	5.662	4.451
Jutalék- és díjköltség	1.339	998
Nettó jutalék- és díjbevétel	4.323	3.453

	1997	1996
	millió Ft	
20 Egyéb üzleti jövedelem		
Különleges kereskedelmi műveletek jövedelme	82	590
Befektetésekből származó osztalékjövedelem	108	74
Részesedésektől kapott osztalékjövedelem	899	312
Forgatási célú értékpapírok nettó eredménye	18	325
Befektetési célú értékpapírok nettó eredménye	341	147
Nettó devizaárfolyam nyereség	1.227	1.166
Egyéb jövedelem	1.809	229
	4.484	2.843

Az egyéb jövedelem 1997. évi összege 1.640 millió Ft (1996: 254 millió Ft) összegben ÁFA visszatérítést tartalmaz, amely az 1996. és 1997. során alapított leányvállalatokhoz transzferált tárgyi eszközök után került elszámolásra.

21 Céltartalékok veszteségek fedezetére

Hitelek és egyéb eszközök veszteségeinek fedezetére képzett céltartalék	1.743	1.645
Befektetésekre és részesedésekre képzett céltartalék	(11)	(256)
Garanciákra és függő kötelezettségekre képzett céltartalék	221	28
Általános kockázati céltartalék	(434)	–
	1.519	1.417

A céltartalékok egyes kategóriák szerinti évközi mozgása a következő volt:

	Mérleg alatti tételek	Bankok	Befekte- tési célú értékpapírok	Részese- dések	Hitel- kihelye- zések	Egyéb eszközök	Általános kockázati céltartalék	Összesen
	millió Ft							
1997. január 1-én	478	104	45	344	4.926	405	434	6.736
Leirt összegek	–	–	–	–	(1.574)	(30)	–	(1.604)
Tárgyévi képzés (felszabadítás)	221	(38)	(30)	19	1.625	156	(434)	1.519
1997. december 31-én	699	66	15	363	4.977	531	–	6.651

Az 1996. december 31-i záró céltartalék állomány része volt 434 millió Ft általános céltartalék, amely a várható, de még nem azonosítható veszteségek fedezetére került megképzésre. Az 1997. évben ezen állomány felszabadításra került.

	1997	1996
	millió Ft	
22 Banküzemi költségek		
Általános és adminisztrációs költségek	814	803
Keresetek és bérek, társadalombiztosítási járulékokkal együtt	5.011	4.257
Infrastrukturális működtetési költségek	1.804	915
Bérleti díjak	440	169
Marketing és reprezentáció	540	522
Kommunikáció és adatfeldolgozás	1.057	948
Vissza nem igényelhető ÁFA és egyéb adók	1.207	1.743
	10.873	9.357

23 Nyugdíjrendszer

1995. október 10-től a Bank nyugdíjrendszert léptetett életbe, amelyet azóta is működtet. A Bank összes dolgozója – a vezetőség kivételével – jogosult arra, hogy a programban részt vegyen és 1997. december 31-ig a dolgozók döntő többsége csatlakozott is. A nyugdíjalap eszközeit a Bank egy elkülönített betétszámlán kezeli, amelyhez a résztvevő dolgozók havi bére után számított 4%-os hozzájárulást fizet. A dolgozók által befizethető összeg mértéke nem korlátozott.

A nyugdíjrendszerrel kapcsolatos költség időszaki összege 73 millió Ft (1996: 62 millió Ft) volt. Banki hozzájárulás az 1996. és 1997. év végén nem került elhatárolásra. Ezen költség a bérek és keresetek között került elszámolásra.

24 Adózás

Tárgyévi társasági adófizetési kötelezettség	1.773	1.655
Saját részvények értékesítésének adóhatása	(554)	–
Halasztott adózás	568	–
Előző évek hatásainak kiigazítása	10	(6)
	1.797	1.649

Az adóköteles éves jövedelem után a Bankot 18%-os (1996: 18%) társasági adófizetési kötelezettség terheli. Ezen túlmenően az 1995. január 1. és 1996. december 31. között elért jövedelemből osztalékként kifizetésre kerülő összegek után további 23%-os mértékű kiegészítő adó fizetendő (lásd 16. Jegyzet).

A Bank 1996. december 31. után az IAS 12, Eredményt terhelő adók elszámolása, számviteli szabvány helyett az 1996-ban átdolgozott IAS 12, Jövedelemadók, számviteli szabvány alkalmazása mellett döntött. Ennek alapján került sor a halasztott adókötelezettség 568 millió Ft-os összegének elszámolására, amelyet az előző számviteli politika nem tett lehetővé. A halasztott adókötelezettség a törvényben előírt általános kockázati céltartalékképzési kötelezettséghez kapcsolódik. Az általános kockázati céltartalék a kockázati súlyos mérlegfőösszeg 1,25%-a alapján került meghatározásra, és megképzése 1997-től kötelező. A céltartalékképzés az IAS pénzügyi beszámolóban nem jelenik meg az eredménykimutatásban (lásd 16. Jegyzet).

24 Adózás (folytatás)

A pénzügyi beszámolóban megjelenő átlagos társasági nyereségadó-kulcs levezetése a következő:

	1997	1996
	%	
Törvény által meghatározott társasági nyereségadó-kulcs	18,00	18,00
Adóalap csökkentő / növelő tételek:		
Tárgyi eszközök mozgása és értékcsökkenése	0,30	0,22
Rossz hitelek és hitelezési veszteségek	0,04	0,10
Kapott osztalékok	(1,65)	(0,77)
Alapítványi hozzájárulások	–	(0,21)
Egyéb módosítások nettó hatása	0,08	0,60
IAS korrekciók		
Eredménytartalékból közvetlenül kifizetett összegek	–	0,21
Általános kockázati céltartalék mozgások	(5,78)	–
Halasztott adó	5,08	–
Átlagos effektív adókulcs	16,07	18,14

Az 1996. évben az osztalékfizetéshez kapcsolódó kiegészítő adó hatása az egyéb módosítások között került kimutatásra. Az adótörvények változása miatt 1997. január 1-től ilyen jellegű adófizetési kötelezettség nem terheli a tárgyévi eredményt. Ezen adó helyébe 20%-ig terjedő mértékű, az osztalék felvevője által fizetendő forrásadó lépett.

25 Osztalékok

Törzsrészcsevények után javasolt	1.691	976
Elsőbbségi részvények után fizetendő	–	16
Előző évek miatti kiigazítás	–	(20)
	1.691	972

Az 1996. évi 20 millió Ft-os kiigazítás az 1995. üzleti évre vonatkozott, amikor a visszavásárolt részvények állományának megváltozása miatt a ténylegesen fizetendő osztalék 20 millió Ft-tal kevesebb volt, mint az 1995. évi beszámolóban közzétett adat.

Az 1997. év során a Bank az elsőbbségi részvényeit törzsrészcsevényekké alakította át (lásd 15. Jegyzet).

	1997	1996
	millió Ft	
26 A működésből származó nettó készpénz-beáramlás levezetése		
Adózás előtti eredmény	11.183	9.089
Működési készpénzáramot nem eredményező ráfordítások / (bevételek)		
Tárgyi eszközök értékcsökkenése (lásd 9. Jegyzet)	551	692
Tárgyi eszközök értékesítésének (nyeresége) / vesztesége	(216)	15
Befektetési célú értékpapírok értékesítésének vesztesége	306	197
Hitelfelvetelek devizaárfolyam vesztesége (lásd 27. Jegyzet)	1.855	2.198
Osztalékjövdelem (lásd 20. Jegyzet)	(1.007)	(386)
Finanszírozó források után fizetett kamatok (lásd 18. Jegyzet)	2.736	3.938
Fizetendő társasági adó	(1.245)	(1.418)
Eszköz- és forrásállományok (növekedése) / csökkenése		
3 hónapon túl esedékes jegybanki követelések állományának csökkenése	19.325	44.114
Egyéb bankközi követelések növekedése	(21.820)	(23.415)
Forgatási célú értékpapírok állományának növekedése	(3.670)	(451)
Kintlévőségek nettó állományának növekedése	(89.195)	(57.120)
Kereskedelmi aktívák állományának csökkenése	54	1 815
Elhatárolt kamatkövetelések és egyéb aktív időbeli elhatárolások (növekedése) / csökkenése	(1.936)	3.818
Egyéb nettó eszközállomány (eszköz-forrás) növekedése	(277)	(476)
Jegybanki kötelezettségek állományának (csökkenése) / növekedése	(21)	829
Egyéb bankközi kötelezettségek növekedése	13.281	44.070
Ügyfélbetétek állományának növekedése	76.517	57.356
Elhatárolt kamatkötelezettségek és egyéb passzív elhatárolások növekedése	2.213	657
Garanciákra és függő kötelezettségekre képzett céltartalékok növekedése	221	28
Működésből származó nettó készpénz-beáramlás	8.855	85.550

27 A finanszírozás évközi változásainak elemzése

	Részvénytőke és tőketartalék		Hitelfelvetelek	
	1997	1996	1997	1996
	millió Ft		millió Ft	
Január 1-én	10.858	10.858	37.162	85.359
Visszavásárolt saját részvények ráfordításai	(1.035)	–	–	–
Saját részvények értékesítésének bevételei, adóval csökkentve	3.558	–	–	–
Részvénytőke-emelés	2.428	–	–	–
Részvénykibocsátási felár	8.497	–	–	–
Készpénz-kiáramlás finanszírozásból	–	–	(6.795)	(50.395)
Deviza árfolyamváltozások	–	–	1.855	2.198

December 31-én	24.306	10.858	32.222	37.162
----------------	--------	--------	--------	--------

27 A finanszírozás évközi változásainak elemzése (folytatás)

1997 során a Bank 914 millió Ft névértékben visszavásárolt saját részvényeket értékesített, továbbá 2.428 millió Ft névértéken új részvényeket bocsátott ki, amelyeket 450%-os árfolyamon vásároltak meg, illetve jegyezték le (lásd 15. Jegyzet).

A hitelfelvételek 1996. január 1-i egyenlege tartalmazott egy 100 millió USD-os tétel, amelynek visszafizetése az 1996. évben volt esedékes, továbbá egy 250 millió USD-os hiteltartozást, amely 1996 során az eredeti lejárat előtt visszafizetésre került.

28 A készpénz és készpénz egyenértékű tételek változása

	1997	1996	Változás
		millió Ft	
Készpénz egyenlegek	4.485	4.737	(252)
Jegybanki követelések 3 hónapnál rövidebb lejáráttal	52.658	44.526	8.132
	57.143	49.263	7.880

A készpénz egyenértékű tételek rövid lejáratú, nagyon likvid befektetések, amelyek bármikor átválthatók meghatározható összegű készpénzzé, és amelyeknél az értékváltozás kockázata nem jelentős.

	1997	1996
	millió Ft	
29 Független és jövőbeni kötelezettségek		
Le nem hívott hitelkeretek	61.240	35.081
Garanciák és hasonló kötelezettségek	32.842	24.020
Akkreditívek és más rövidlejáratú, kereskedelem-finanszírozással kapcsolatos kötelezettségek	22.394	3.990
Kamatlábswap-ügyletek (tőkeösszege)	1.087	999
Egyéb feltételes kötelezettségek (benne peres eljárások lehetséges költségei)	918	1.604
Tárgyi eszközöket érintő kötelezettségek		
– szerződésben rögzített, nem folyósított	–	624
– engedélyezett, szerződésben nem rögzített	–	81
Deviza swap és forward ügyletek	52.210	36.863

30 Devizális összetétel szerinti elemzés

A Bank 1997. év végi eszköz és forrás állományainak, illetve mérlegen kívüli tételeinek főbb devizanemek szerinti összetétele a következő:

	Külföldi deviza			Forint	Összesen
	USD	DEM	Egyéb millió Ft		
ESZKÖZÖK					
Készpénz	525	662	967	2.331	4.485
Jegybanki követelések	40.099	17.186	4.281	22.374	83.940
Egyéb bankközi követelések	26.574	8.982	16.176	10.255	61.987
Forgatási célú értékpapírok	–	–	–	11.026	11.026
Befektetési célú értékpapírok	–	17.039	278	16.829	34.146
Hitelkihelyezések	62.126	47.534	5.502	112.042	227.204
Egyéb eszközök	1.189	1.105	427	8.566	11.287
Leány- és társult vállalkozások	–	–	2.157	19.460	21.617
Tárgyi eszközök	–	–	–	992	992
	130.513	92.508	29.788	203.875	456.684
FORRÁSOK					
Jegybanki kötelezettségek	1.298	3.385	5.246	13.934	23.863
Egyéb bankközi kötelezettségek	28.164	41.718	3.238	5.761	78.881
Folyó- és betétszámlák	97.998	21.693	18.131	116.391	254.213
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	2.208	1.548	380	12.013	16.149
Hitelfelvételek	581	31.641	–	–	32.222
	130.249	99.985	26.995	148.099	405.328
	–	–	51.356	51.356	
	130.249	99.985	26.995	199.455	456.684
MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK					
Le nem hívott hitelkeretek	9.864	2.547	1.888	46.941	61.240
Garanciák és hasonló kötelezettségek kereskedelem	10.294	3.154	89	19.305	32.842
finanszírozási kötelezettségek	2.231	820	17.930	1.413	22.394
Kamatlábswap-ügyletek (tőkeösszeg)	–	–	1.087	–	1.087
Nettó deviza swap és forward (rövid) / hosszú pozíció	4.433	3.745	(464)	(12.350)	(4.636)

Az egyéb devizák között a GBP, CHF, ECU és az ATS képviseli a legjelentősebb hányadot.

31 Lejárat szerinti elemzés

A Bank 1997. év végi eszköz és forrás állományainak, illetve mérlegen kívüli tételeinek maradvány futamidő szerinti összetétele a következő:

	1 hónap alatt	1 hónap és 3 hónap között	3 hónap és 1 év között millió Ft	1 év és 5 év között	5 év felett	Összesen
ESZKÖZÖK						
Készpénz	4.485	–	–	–	–	4 485
Jegybanki követelések	48.588	4.070	14.446	16.836	–	83.940
Egyéb bankközi követelések	32.498	3.766	13.752	11.403	568	61.987
Forgatási célú értékpapírok	67	1.567	9.392	–	–	11.026
Befektetési célú értékpapírok	–	–	–	17.502	16.644	34.146
Hitelkihelyezések	31.586	12.663	86.933	69.373	26.649	227.204
Egyéb eszközök	502	–	10.785	–	–	11.287
Leány- és társult vállalkozások	–	–	–	–	21.617	21.617
Tárgyi eszközök	–	–	–	–	992	992
	117.726	22.066	135.308	115.114	66.470	456.684
FORRÁSOK						
Jegybanki kötelezettségek	3.407	473	3.419	10.740	5.824	23.863
Egyéb bankközi kötelezettségek	16.745	3.041	6.106	52.989	–	78.881
Folyó- és betétszámlák	187.960	25.525	40.200	528	–	254.213
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	612	–	15.331	206	–	16.149
Hitelfelvételek	–	–	11.359	17.039	3.824	32.222
	208.724	29.039	76.415	81.502	9.648	405.328
SAJÁT TŐKE	–	–	–	–	51.356	51.356
	208.724	29.039	76.415	81.502	61.004	456.684
MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK						
Le nem hívott hitelkeretek	2.441	5.894	49.923	2.789	193	61.240
Garanciák és hasonló kötelezettségek	2.507	5.688	13.477	10.588	582	32.842
Akkreditívek és más kereskedelem finanszírozási kötelezettségek	1.192	1.640	2.165	17.397	–	22.394
Kamatlábswap ügyletek (tőkeösszeg)	–	–	–	1.087	–	1.087
Deviza swap és forward ügyletek	37.690	8.468	5.136	916	–	52.210

A hosszú lejáratú befektetési célú értékpapírok 16.412 millió Ft értékben 20 éves lejáratú magyar államkötvényeket tartalmaznak, amelyek a magyar banki szabályozás alapján likvid eszköznek minősülnek, hiszen (bizonyos korlátokkal) rövid lejáratú visszavásárlási szerződések keretében a Magyar Nemzeti Bankra átruházhatók.

32 Fedezetként elhelyezett és záloggal terhelt eszközök

1997. december 31-én a Bank forgatási célú értékpapír portfoliója 629 millió Ft (1996: 206 millió Ft) értékben a hitelkártya és tőzsdei tranzakciók fedezeteként zárolt értékpapírokat tartalmazott.

Az 1996. és 1997. év végén a Bank tulajdonában nem volt jelzáloggal terhelt ingatlan és egyéb tárgyi eszköz.

33 Kockázatmenedzselés

A Bank üzleti tevékenysége során alapvetően hitelezési, kamatláb, likviditási és árfolyamkockázat típusokkal találkozik. Ezen kockázatok menedzselésére vonatkozó politikák rendszeres felülvizsgálata az Eszköz- és Forrásgazdálkodási Bizottság (ALCO) feladata. Az egyes kockázatmenedzselési politikákat az alábbi főbb vonások jellemzik:

Kamatláb kockázat

A kamatkockázat alapvetően azt jelenti, hogy a Bank kamatrése és nettó kamateredménye milyen mértékben van kitéve a piaci kamatlábak időbeni változásainak. A kamatkockázat az adott időszakban lejáró vagy átárazódó eszközök, források és mérlegen kívüli tételek nyitott pozíciójának függvénye. A kamatláb kockázat kezelésének kialakítása során az ALCO többek között figyelembe veszi az aktuális makro- és mikrogazdasági előrejelzéseket, likviditási kondíciókat, valamint a piaci kamatlábak várható változásának trendjét.

Likviditási kockázat

A prudens likviditásmenedzsmet célja annak biztosítása, hogy a Bank számára mindig elegendő készpénz álljon rendelkezésére, azaz minden esetben képes legyen szerződéses kötelezettségeinek azok esedékességekor eleget tenni. A likviditásgazdálkodás során a Bank a számos törvényi szabályozáson és korlátozáson túlmenően figyelembe veszi a piaci bizalom fenntartásának szükségességét is. A likviditási limitek felállítására ennek megfelelően kerül sor. A likviditási helyzetről napi jelentések készülnek a Vezetőség számára.

Árfolyamkockázat

Árfolyamkockázat akkor keletkezik amikor egy adott devizába foglalt eszközök összértéke nem egyenlő az ugyan abban a devizában megtestesülő források összesenjével. A Bank feladta meggyőződni arról, hogy a nyitott deviza pozíció – az észszerű kereteken belül – minimalizált.

33 Kockázatmenedzselés (folytatás)

Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat annak kockázata, hogy a hitelfelvevő vagy más szerződő fél szerződésbe foglalt kötelezettségének nem teljesülése esetén a Bank pénzügyi veszteséget szenved. A Bank megvizsgálja a hiteligénylő hitelképességét, majd ennek alapján kockázati ügyféllimitet állapít meg. Az ügyféllimit negyedévente felülvizsgálatra, illetve szükség esetén módosításra kerül. Az egyes limitek meghatározásakor a kapcsolódó fedezetek értéke is meghatározó szerepet játszik. Az adóminősítést és a limitek felülvizsgálatát, csakúgy, mint a hitelportfólió negyedévente esedékes minősítését és a szükséges céltartalék megállapítását az üzleti területektől független szervezeti egységek és bizottságok végzik.

34 A mérleg fordulónapot követő események

A mérleg fordulónapját követően a Bank 67%-os részesedést szerzett a zágrábi székhelyű Convest Banka d.d.-ben, melynek alaptőkéjét 10 millió DEM értékben emelte meg.

Az 1997. év vége után a Bank ingatlankezeléssel foglalkozó 1996. és 1997. során alapított négy leányvállalata változatlan ösztökéjű, két vállalkozássá olvadt össze.